

Radačovský: 60 percent občanov chce EÚ a je to v poriadku. Lenže 80 percent občanov zároveň nechce bruselský diktát. A aj to musí Bratislava aj Brusel rešpektovať

- CZ24 News | 25. listopadu 2020

EU: Kam môžu viesť snahy Bruselu o získanie ďalších a ďalších právomocí na úkor členských štátov? Na túto tému reagoval nezávislý poslanec Európskeho parlamentu Miroslav Radačovský

Únia chce pridelovanie peňazí z európskeho rozpočtu a Fondu obnovy podmieňovať „dodržiavaním zásad právneho štátu“, čo v praxi môže znamenať jedine: ďalšie zmenšenie suverenity európskych národných štátov. Na čo sú vlastne tieto snahy o priťahovanie oprát dobré? Nebude výsledok nakoniec kontraproduktívny?

Radačovský: „Je to krátkozraké. Ak budeme EÚ centralizovať a posilňovať jej byrokratickú silu, a ak sa to dostane do tej polohy, že je treba jednotlivé národné štáty trestať za to, že údajne porušujú právny štát a demokratické princípy, tak to môže mať do budúcnosti opačný efekt. V jednotlivých národných štátoch vznikne nespokojnosť a skôr či neskôr môžu uvažovať o tom, že tento diktát nechcú, a že odídu.“

Väčšina poslancov Európskeho parlamentu, vrátane tých, ktorí reprezentujú Slovensko, si myslí, že posilnenie právomocí jednotlivých inštitúcií EÚ, vrátane „trestania“ štátov za nedodržiavanie princípov právneho štátu a demokratických princípov, je ten správny postup ako udržať jednotu národných štátov v Európe, národných štátov v EÚ a tým aj ekonomickú prosperitu EÚ a jej štátov. Ja si to však nemyslím.

Ak sú europoslanci väčšinou toho názoru, že týmto spravia EÚ silnou, tak sa mýlia: skôr opak môže byť pravdou. A tak, možno pre niekoho paradoxne, skutočnými priaznivcami EÚ môžu byť práve tí, ktorých označujú za euroskeptikov – medzi ktorých sa rátam aj ja – ktorí sú za to, aby existovalo spoločenstvo národných, nezávislých, vzájomne kooperujúcich štátov Európy, ale nie na základe princípov, aké sú dnes stanovené v Zmluve o fungovaní EÚ a v Zmluve o EÚ.

A naopak, najviac môžu ku krachu EÚ prispievať tí, ktorí sa síce tvária veľmi európsky, ale prílišným byrokratickým zošnúrovaním nevedomky prispievajú k tomu, že pobyt v nej môže byť pre národy neznesiteľný.

Máme tu silný príklad: Brexit. Nigel Farage, s ktorým sme mali pol roka kancelárie na jednej chodbe, povedal: ‚My neodchádzame z Európy; my odchádzame z byrokratickej inštitúcie.‘ A dokonca použil výraz, že odchádzajú z ‚väzenia národov‘.

Je vôbec v poriadku, ak nikým nevolení úradníci a cudzí politici rozhodujú o veciach pre jednotlivé národy existenčne dôležitých?

Radačovský: „To je ďalšia dimenzia veci. Ak sme civilizované štáty a tvrdíme, že niekto porušuje princípy právneho štátu, tak nemôže stačiť, ak to iba tak ‚od oka‘ vyhlásia politici, ale mala by o tom rozhodnúť zodpovedajúca nezávislá inštitúcia na základe jasných kritérií transparentným konaním, proti ktorému je prípustný opravný prostriedok.“

Tu sa niekto sústreďuje na V4-ku a dá sa aj predpokladať, prečo. Totiž V4-ka je silný subjekt, ktorý by v konečnom dôsledku mohol vytvárať určitú protiváhu tomu centrálnemu byrokratickému aparátu.

Výsledok potom je, že Poliaci, Maďari a už aj Slovinci zablokovali rozpočet. Pani Merkelová, ako šéfka krajiny predsedajúcej Rade EÚ, už hovorí, že treba rokovať a hľadať kompromis.

Ten kompromis bude, podľa môjho názoru, spočívať v tom, že sa nájde nástroj, kde niekto kompetentný – podľa môjho názoru to môže byť iba nezávislý súd – bude konkrétne konštatovať, kto, kedy, kde, ako porušil zásady právneho štátu.“

Vyjadрили ste sa v tom zmysle, že tí niektorí politici to v prehnanej snahe o eurocentralizáciu môžu až tak preháňať, že môžu nakoniec EÚ zlikvidovať. Myslíte si, že je to náhoda?

Radačovský: „Nie som konšpirátor, ale aj ja mám právo sa na neho zahrať. A keby som v tomto smere chcel konšpirovať – a možno to ani nie je konšpirovanie – tak by som si položil otázku, či tí, ktorí sa tvária tak európsky a chcú viac centralizovať, sprísňovať a trestať, sú si vedomí toho, že to môžu rozbiť. A či to nerobia práve s úmyslom Úniu rozbiť alebo aspoň rozoštváť.“

Akú má za daných okolností EÚ perspektívu?

Radačovský: „Dlhodobu tvrdím, že európske štáty a národy potrebujú inštitúciu, ktorá im bude slúžiť na spájanie a spoluprácu vo veciach, kde to má zmysel. Avšak kým sa EÚ nevráti k pôvodnému účelu jej vzniku, kým sa nezreformuje na spoločenstvo rovnocenných národných štátov, bude to viesť k snahám jednotlivých štátov na vystúpenie z nej a v konečnom dôsledku aj k možnému jej zániku.“

Je krátkozraké bezpodmienečne stotožňovať budúcnosť Európy s budúcnosťou Európskej únie tak, ako si to predstavujú niektorí europoslanci. Slovensko tu môže byť, aj keby Európska únia nebola.

Ja nikdy nebudem odsudzovať občanov, ktorí zastávajú názor, že je potrebné z EÚ odísť. Sú to v drvivej väčšine rozumní Slováci, ktorí vedia, že žijeme v Európe a okrem toho, že sme predovšetkým Slováci, sme aj Európania a bez ekonomickej, prijateľnej kultúrnej a inej spolupráce nemôžeme ako

štát vo svete jednoducho existovať. Občania s týmto názorom totiž nechcú odísť z Európy: oni chcú odísť z byrokratickej inštitúcie, súčasnej Únie, z dôvodu, že táto inštitúcia si čoraz viac uzurpuje právo rozhodovať o živote, kultúre a hodnotách národných štátov.

Je objektívnou skutočnosťou, že skoro 60 percent občanov Slovenska súhlasí s tým, aby sme boli členmi EÚ. Toto je skrátka fakt bez ohľadu na to, či sú ich dôvody racionálne alebo iracionálne, treba to demokraticky akceptovať ako realitu.

Lenže na druhej strane rovnako objektívnou skutočnosťou je aj to, že okolo 80 percent občanov SR, vrátane aj tých, ktorí s členstvom v EÚ súhlasia, je toho názoru, že ako štát nie sme v rovnocennom postavení ako iné, väčšie národné štáty. Sú toho názoru, že ako občania Slovenska nie sú celkom v rovnakom postavení, napríklad vzhľadom na zamestnanie, s občanmi iných národných štátov. A sú toho názoru, že byrokracia z Bruselu má nepeknú tendenciu aj nám na Slovensku diktovať svoj spôsob videnia sveta, kultúry a podobne.“